

К.е.н. Поліщук О.М.

Уманський національний університет садівництва, Україна

Облікова політика як складова системи управління підприємством

Розвиток ринкових відносин та інтеграційних процесів в Україні все гостріше ставить на порядок денний проблеми формування облікової політики, як важливої складової розбудови національної системи ведення бухгалтерського обліку. Безперечно, це стосується пошуку методологічних та організаційних підходів до формування облікової політики, які б відповідали вимогам міжнародних стандартів обліку, враховували б національні особливості облікової практики, забезпечували б своєчасність, достовірність, прозорість бухгалтерського обліку, запобігали б підвищеному ризику у фінансово-господарській діяльності та прийнятті управлінських рішень.

По своїй сутності, облікова політика забезпечує правильність розрахунків основних показників в бухгалтерському обліку, здійснення господарських операцій, що відповідають нормативно-правовим документам. Завдяки обліковій політиці можна впливати на економічні показники фінансового стану підприємства, оптимізувати оподаткування та регулювати розмір балансових статей. Облікова політика підприємства це не просто сукупність способів ведення бухгалтерського обліку, обраних відповідно до умов господарювання, але й вибір методики обліку, яка надає можливість використовувати різні варіанти відображення фактів господарського життя в обліку. Питання облікової політики є досить актуальним на даному етапі становлення ринкових відносин, його вивченням займались вітчизняні та зарубіжні науковці.

Значення облікової політики на рівні підприємства переоцінити неможливо. Проблемі облікової політики вітчизняних підприємств останнім часом надається важливе значення, проте проблеми її формування досліджувало порівняно небагато вчених.

У ході аналізу літературних джерел, серед загальних типових помилок формування Наказу про облікову політику, було виділено ряд основних, які представлені на рис. 1.

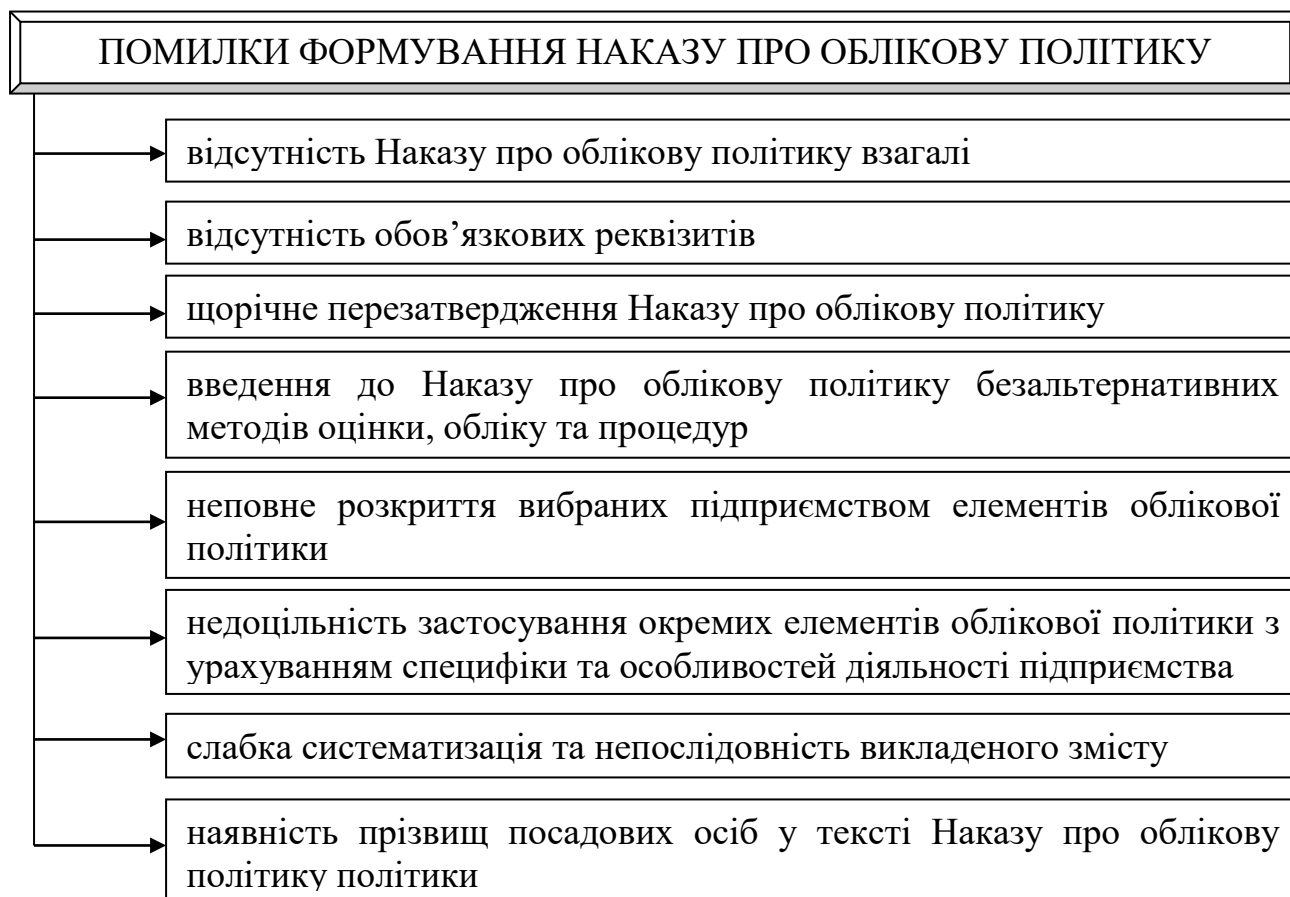

Рис. 1. Основні помилки при формуванні Наказу про облікову політику.

Звичайно, в основному ці недоліки пов'язані з безвідповідальним ставленням посадових осіб до формування облікової політики на практиці та нерозумінням її впливу на прийняття рішень, зі складністю вибору найоптимальнішого варіанта обліку чи оцінки конкретного об'єкта. Проте більшість проблем виникають внаслідок її нормативно-правового регулювання і пов'язані із недосконалістю чинного законодавства, неузгодженістю вимог окремих нормативно-правових актів між собою та їх систематичними змінами. Наявність низки проблемних питань теоретичного та прикладного характеру, що ускладнюють процедуру формування облікової політики вітчизняними підприємствами певною мірою зменшують її важливість і значення. До найважливіших з них можна віднести:

- недоречність застосування окремих елементів облікової політики;
- не розкриття або не повне розкриття сутності та методики застосування окремих елементів облікової політики;
- суперечливість окремих елементів облікової політики принципам обачності, історичної (фактичної) собівартості, нарахування та відповідності доходів і витрат;
- не розкриття сфери застосування альтернативних прийомів і способів для конкретних об'єктів обліку і відсутність характеристики їх переваг та недоліків;
- відсутність жорстких вимог щодо строків, порядку формування та внесення змін в облікову політику підприємства.

Найбільш поширеною проблемою при розробці облікової політики на суб'єктах господарювання України є формальне відношення керівництва до її побудови.

Отже, для поліпшення організації облікової політики на суб'єктах господарської діяльності та підвищення її якості на державному рівні необхідне виконання наступних заходів:

- ✓ розробка нових нормативно-правових документів щодо регулювання облікової політики (положення про облікову політику) або виявлення та усунення недоліків у існуючій законодавчій базі;
- ✓ запровадження єдиної типової форми Наказу про облікові політику;
- ✓ встановлення відповідальності за неправильне формування та недотримання облікової політики.

Література:

1. Андреева Є.Д. Формування облікової політики та шляхи її вдосконалення / Управління розвитком. 2014. № 9. С. 14-16.
2. Бойчук А.А., Бойчук В.О. Актуальні проблеми облікової політики підприємств / Сталий розвиток економіки. 2014. № 3. С. 189-191.
3. Дуда Т.Т., Коронівський П.О., Левицька І.В. Облікова політика: проблеми формування / Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2011. № 1. С. 68-70.